

Глобалізація впливає на кластери також за допомогою мобільності капіталу, т. є. покупки місцевих підприємств транснаціональними компаніями. Це двоємо сказується на функціонуванні кластера. С одної сторони, придбання великої компанією декількох малих підприємств в окрузі може призвести до руйнування щільних зв'язей між фірмами в кластері, і відносини всередині кластера стають в основному вертикальними. С другої сторони, приход ТНК може позитивно впливати на розвиток кластера завдяки розповсюдженню інновацій і розширенню ринку збуту для малих і середніх підприємств кластера.

В цілому, незважаючи на наявність як позитивних так і негативних аспектів глобалізації, відносини всередині більшості кластерів зберігають горизонтальний, а не вертикальний характер, причому зв'язи всередині кластерів під впливом процесу глобалізації ускладнюються.

Список использованных источников

1. Соколенко С. Производственные системы глобализации: Сети. Альянсы. Партнёрства. Кластеры / С. Соколенко. – К. : Логос, 2002. – 646 с.
2. Ketels Ch. Clusters, Cluster Policy, and Swedish Competitiveness in the Global Economy / Ch. Ketels. Västerås: PRINT Edita, 2009. – 66 p.
3. Портер М. Конкуренция / М. Портер. – М. : Издат. дом «Вильямс», 2005. – 608 с.

РЕГІОНАЛЬНІ ЕКОНОМІЧНІ СИСТЕМИ ТА ЇХ СТІЙКІСТЬ

В. В. Стеценко, к. е. н., доцент

Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», м. Полтава

Всі види підприємств, організацій та домогосподарств, як економічних систем, являють собою елементи економічної системи значно більшого рівня: регіональної економічної системи.

Особливістю регіону, як економічної системи, виступає його приналежність до певної території. Іншими словами, регіональні економічні системи – це системи, що мають певні просторові розміри, які являються одним із видів складних територіальних систем. Конкретні особливості структури економічних систем

регіонів визначаються функціями економічних підсистем, тобто, їх типом, ступенем участі у територіальному поділі праці, їх впливом на оточуюче природне середовище. Структура регіональної економічної системи визначає зв'язки та відносини шести типів, які відображають процеси, що прямо чи опосередковано вказують на взаємодію з оточуючим природним середовищем: 1) соціально-економічні – безпосередні зв'язки у сфері суспільного виробництва; 2) екологічні – безпосередні зв'язки в екологічних системах; 3) економіко-еко-логічні – природокористування та інші види впливу господарської діяльності на оточуюче природне середовище; 4) еколого-економічні – вплив оточуючого природного середовища на умови суспільного виробництва; 5) соціально-екологічні – безпосередній вплив населення на оточуюче природне середовище; 6) еколого-соціальні – вплив оточуючого природного середовища на здоров'я людей та умови їх життєдіяльності. Прямими зв'язками, у даному випадку, являються економіко-екологічні та соціально-екологічні. Зворотними зв'язками, відповідно, – еколого-економічні та еколого-соціальні.

Будь-яка регіональна економічна система являється підсистемою значно вищої формації: національної економічної системи. Остання, в свою чергу, виступає елементом світової економічної системи. Таким чином, економічна система являється складною, динамічною, здатною до розвитку системою.

Стійкість будь-якої економічної системи, як суб'єкта специфічних соціально-економічних відносин, пов'язаних з територіальною організацією суспільного виробництва та уособлюючих певний структурний рівень загальнонаціональної системи виробничих відносин, повинна означати збалансований розвиток соціуму, економіки та оточуючого природного середовища. Стійкість економічної системи представляє собою сукупність соціальної, економічної та екологічної стійкості.

Спираючись на вищевказане, пропонуємо уточнене авторське визначення стійкості економічної системи. На нашу думку, стійкість економічної системи – це її здатність забезпечувати та підтримувати якісний та кількісний рівень розвитку на протязі довготривалого періоду, не зважаючи на протидіючі фактори внутрішнього та зовнішнього характеру, а також її здатність послідовно реалізовувати своє основне функціональне завдання – задовольняти потреби людей, з передбаченням та усуненням негативних впливів, що порушують стійкість.